

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa (YVAL 252/2017), VSB Uusiutuva Energia Oy, Läyniönsuon aurinkovoimahanke, Hankasalmi

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA

ASIAN VIREILLE TULO

VSB Uusiutuva Energia Oy on pyytänyt 17.2.2025 Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (2017/252, YVA-laki) 13 §:n mukaista päätöstä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Hankasalmen kunnan alueelle suunnitellulle Läyniönsuon aurinkovoimahankkeelle. Hanke sijaitsee pääasiassa tuotannosta poistuneella turvetuotantoalueella. Pyyntöä on täydennetty 20.5.2025. Pyyntöön ja täydennyksen liitteenä on toimitettu seuraavat asiakirjat:

Läyniönsuon aurinkovoimahankkeen YVA-tarvearviopyyntö
Läyniönsuon hankealue
Sähkönsiirron alustavat vaihtoehdot
Lajihavainnot
Hankealueen hulevesien kulkureitti

HANKE Läyniönsuon aurinkovoimahanke, Hankasalmi

HANKEVASTAAVA VSB Uusiutuva Energia Oy

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hanketiedot VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee kokonaispinta-alaltaan noin 93 hehtaarin aurinkovoimahankkeen rakentamista Hankasalmelle, Asemankylän ja Niemisjärven väliin, Läyniönsuon alueelle. Arvioitu vuosituotanto hankkeen maksimikoolla 77 MWp on noin 70 GWh. Läyniönsuo sijaitsee noin 10 km etäisyydellä Hankasalmen keskustasta ja noin 2,5 km päässä Hankasalmen asemasta.

Aurinkovoimalaitos koostuu paneelikentästä, inverttereistä, muuntamoista sekä maakaapeleista. Muuntamoilta sähkövirta johdetaan keskijännitemaakaapelein sähköasemalle.

13.11.2025

Hankealueella tuotetun sähkön siirtämiseksi valtakunnan verkkoon tarkastellaan kahta vaihtoehtoa sähköaseman sijainnille ja kolmea vaihtoehtoa keskijännitekaapelireitille. Alustava maakaapelireitin pituus vaihtoehdossa SVE1 (Fingrid Oyj:n Vihtavuori-Kauppila 110 kV) on noin 500 m. Vaihtoehdossa SVE2A ja SVE2B (Fingrid Oyj:n Jyväskylän-Kauppila 110 kV) kaapelireitin pituudeksi tulee joko 2,8 km tai 3,2 km. Maakaapelit pyritään sijoittamaan olemassa olevien teiden yhteyteen.

Aurinkovoimalan elinkaari on noin 35 vuotta. Kun aurinkovoimala on tullut elinkaarensa loppuun rakennusmateriaalit ja sähkötekniset komponentit kierrätetään siltä osin kuin mahdollista. Myös uudelleen luvittaminen on mahdollista. Aurinkovoimapuiston toimintavaiheen aikana ei synny jätettä.

Hankealue

Hankealueen kokonaispinta-alasta (93 ha) noin puolet, 46 ha, on entistä Läyniönsuon turvetuotantoaluetta, josta noin 10 ha on alkanut metsittymään ja kasvaa nuorta taimikkoa, ja noin 15,5 ha on tällä hetkellä viljelyskäytössä. Loput hankealueesta, noin 47 ha, on metsämaata, jossa on suoritettu puuhakkuita noin 10 ha alueella.

Alueen pohjoispuolella kulkee junarata ja itäpuolella Taipaleentie. Alueen etelänurkan läpi kulkee Fingridin 110 kV ja 400 kV voimajohdot. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee noin 30 ha kosteikkoalue.

Hankealueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava sekä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa hankealueella ei ole merkintöjä voimalinjan lisäksi. Hankealue sijoittuu kulttuuriympäristön vetovoima-alueiden väliin. Lähistöllä on myös teollisuus- ja varastoalueeksi osoitettu alue.

Aurinkopuiston tiestössä hyödynnetään turvetuotantoalueen olemassa olevia tierakenteita ja laajennetaan tiestöä puiston operoinnin tarpeisiin. Raskalle kalustolle, kuten sammutusajoneuvoille, soveltuvaa tiestöä rakennetaan vain sen verran, kuin on tarpeen paloturvallisuus huomioon ottaen.

Hankealueen ympärillä 1 km säteellä on 25 asuinrakennusta ja 6 vapaa-ajan asuntoa. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 115 m etäisyydellä hankealueen rajasta.

HANKKEESTA VASTAAVAN ARVIO HANKKEEN MERKITTÄVISTÄ YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA ESITYS HAITTOJEN LIEVENTÄMISESTÄ

Seuraavassa on hanketoimijan arvio hankkeesta aiheutuvista ympäristövaikutuksista sekä vaikutusten lieventämistoimenpiteistä. Lisäksi toiminnanharjoittaja on vastineessaan lausujille tarkentanut mm. rakentamisaikaisia vaikutuksia ja niihin varautumista sekä laatinut erillisen luontoselvityksen.

13.11.2025

Luonto

Hankealuetta lähin MAALI-alue, Niemisjärvi, sijaitsee 1,6 km etäisyydellä hankealueesta ja 500 m SVEB sähköasemasta. Myös Kuuhankaveden ja Iso-Hertun edustalla sijaitsee MAALI-alue Pirtti-Herttu ja Keskisenlampi ja Niemisjärven länsipuolella Pieni-Kaihlanan. Muut linnustolle merkittävät alueet (FINIBA) ovat yli 10 km päässä hankealueesta Lievestuoreenjärvellä, Päijänteellä, Kuusvedellä ja Konnevedellä.

Lintujen osalta havaintoja tarkasteltiin 10 km alueelta hankealueen ympäristöstä, mutta muiden lajien osalta vain 1 km alueelta. Muita lajeja ei 1 km säteellä ollut havaittu. Metsähallituksen Petolinnut-aineistosta ei löytynyt yhtään osumaa alueelle. Hankealue ei sijaitse lintujen päämuuttoreitillä.

Yhden kilometrin säteellä hankealueesta tehtyihin havaintoihin lukeutuu pikkutylli. Lisäksi vajaan 400 m päässä hankealueesta oli tehty tuulihaukkahavaintoja ja noin 800 metrin päässä kanahaukkahavaintoja. Muut lajihavainnot ovat yli 1 km päässä hankealueesta. Noin 10 km säteellä hankealueesta on tehty paljon havaintoja etenkin pöllöistä ja haukoista, kuten myös pääskyistä. Myös laulujoutsenia, kurkia ja merikotka on havaittu 5 km säteellä hankealueesta.

Hankealueelle ja sähkönsiirtoreiteille ei sijoitu suojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue, Kaarinin ikimetsä, sijaitsee alle 600 m päässä hankealueen rajasta. Seuraavat lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Lehtoniemensaari 2,5 km päässä, Koivulan luonnonsuojelualue, Janholan ranta ja Pieni-Kaihlanan 4,4 km päässä sekä Keskisen lintuvedet 5 km päässä. Lähin Natura-alue on 4,4 km päässä sijaitseva Pieni-Kaihlanan (SAC ja SPA). Hankealueesta seuraavaksi lähin Natura-alue on Lapinjärvi-Teerikangas (SAC ja SPA), joka sijaitsee noin 9,3 km päässä.

Aidattujen aurinkopaneelientien vaikutukset luontoon eivät ole kovinkaan laaja-alaisia, mutta voivat olla merkittäviä lähialueella. Yksi merkittävä paikallinen vaikutus on eläinten liikkumisen rajoittuminen ja alueella elävien lajien elintilan pieneneminen. Erityisiä suojeltavia luontoarvoja ei todennäköisesti kuitenkaan hankealueella ole turvetuotannon ja maataloustoiminnan vuoksi.

Muita tässä vaiheessa tunnistettavia ympäristövaikutuksia ovat metsäekosysteemin häviäminen hankealueella sekä metsätalouden vaikutusten siirtyminen muualle.

Alueella on toteutettu tarkemmat luontoselvitykset kevään ja kesän 2025 aikana. Luontoselvitysraportti on toimitettu YVA-tarvehakemuksen liitteeksi lausuntoihin annettujen vastineiden yhteydessä syksyllä 2025.

13.11.2025

Ilmasto

Hankkeen negatiiviset ilmastovaikutukset muodostuvat maankäytön muutoksen vaikutuksista hiilinieluihin ja -varastoihin, rakennusmateriaaleista sekä rakentamisen aikaisista päästöistä. Aurinkovoiman hyöty on ensisijaisesti sen verrattain pienessä hiilijalanjäljessä, minkä takia sillä voidaan korvata huomattavasti ilmastolle haitallisempia fossiilisia energiantuotantomuotoja.

Vesienhallinta

Turvetuotantoalueen sekä muun hankealueen vedet laskevat turvetuotannon ajoilta jääneiden altaiden kautta Vuorikankaanpuruun ja sieltä Tervajokeen, joka kuuluu Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 300 metrin päässä SVE2 -sähköasemasta ja 2,7 km päässä hankealueesta. Hankealueen hulevesiä johtuu myös padolla erotetulle kosteikkoalueelle hankealueen ulkopuolella.

Huolellisella vesienhallinnan suunnittelulla ja vesiensuojelurakenteiden toteuttamisella jo ennen rakentamisen aloittamista voidaan minimoida mahdollisia aurinkopuiston rakentamis- ja toiminta-ajan vesistövaikutuksia.

Maisema

Aurinkopuiston rakenteet ovat matalia (max. 4–5 m), joten maisemavaikutukset eivät ole laaja-alaisia. Lähialueille ne voivat olla kuitenkin merkittävin yksittäinen ympäristöhaitta.

Maisemavaikutusten minimointi voidaan varmistaa maisemoinnilla, joka voidaan toteuttaa säilyttämällä/istuttamalla paneelialueen ympärillä kasvillisuutta. Maisemointialueet valitaan hankealuetta ympäröivän kasvillisuuden ja lähimpänä olevien asuinrakennusten sijainnin mukaan.

Melu

Aurinkopaneelit eivät aiheuta melua ympäristöön. Invertterit ja muuntajat voivat tuottaa normaalitoiminnassa etenkin aurinkoisella säällä matalatasoista ääntä, joka ei kuitenkaan aiheuta merkittävää meluhaittaa ympäristöön. Hämärällä invertterit ovat pois päältä. Suuremmat meluhaitat aiheutuvat puiston rakennus- sekä purkuvaiheissa.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirto pyritään toteuttamaan niin, että ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman pienet. Suunnitellut sähkönsiirtoreitit kulkevat olemassa olevia teitä pitkin, joten niiden luomat ympäristövaikutukset rajoittuvat käytännössä vain rakennusaikaan ja näitä varten tehtävä maaston muokkaus on hyvin vähäistä. Sähköasema sijoittuisi molemmissa vaihtoehtoissa hankealueen ulkopuolelle jo olemassa olevan voimajohtoaukean varrelle. Ensisijaisessa (SVE1) vaihtoehdossa sähköasemaa varten täytyy tehdä puuston poistoa. Toissijaisessa vaihtoehdossa (SVEB1 ja SVEB2) sähköasema on alustavasti suunniteltu valmiiksi puuttomalle alueelle.

13.11.2025

Sähköaseman toiminnasta ei synny jätettä. Muuntajissa voi olla öljyä, jonka mahdollista vuotoa ympäristöön estetään muuntajan alle rakennettavan vuotokaukalon avulla.

Yhteisvaikutukset

Hankasalmella on yksi julkinen teollisen mittaluokan aurinkovoimahanke Läyniönsuon hankkeen lisäksi. Kyseisen VALOREM Energies Finland Oy:n hanke entisellä Himotunsuon turvetuotantoalueella sijaitsee noin 2,2 km päässä Hankasalmen asemalta itään eli noin 5 km etäisyydellä Läyniönsuon hankealueelta. Varsinaisia yhteisvaikutuksia ei hankkeilla ole tunnistettavissa, koska ne sijaitsevat eri puolilla kuntaa ja laaja-alaisia ympäristövaikutuksia ei kummallakaan hankkeella todennäköisesti ole. Ainoa tunnistettava yhteisvaikutus on elinympäristöjen pirstaloituminen, mutta koska molemmat hankkeet ovat ainakin osittain entistä turvetuotantoaluetta ei merkittäviä luontoarvoja näiltä alueilta todennäköisesti löydy.

Lähimmät tuulivoimahankeet sijaitsevat Pieksämäellä, n. 27 km päässä koillisessa, ja Äänekoskella/Laukaassa, n. 37 km päässä luoteessa. Näiden osalta ei ole tunnistettavissa selkeitä yhteisvaikutuksia, sillä alueet sijaitsevat kaukana Läyniönsuon hankealueesta.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten ja hankkeesta vastaavan kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Hankasalmen kunta, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Jyväskylän seudun ympäristöterveys (vastaa Hankasalmen alueesta) sekä Metsähallitus. Annetut lausunnot on toimitettu hankkeesta vastaavalle 18.6.2025 ja niistä on pyydetty vastineet. Hankkeesta vastaava on antanut oman vastineensa 30.9.2025 sekä toimittanut vastineen liitteeksi luontoselvityksen 20.10.2025. Ohessa annetut lausunnot ja hankkeesta vastaavan vastine annettuihin lausuntoihin.

Hankasalmen kunta ja Metsähallitus

Hankasalmen kunta ja Metsähallitus eivät antaneet lausuntoa.

Keski-Suomen liitto

Keski-Suomen liitto kiinnittää huomiota aurinkovoima-alueen sijaintiin hyvin lähellä asutusta. Asukkaiden kuuleminen ja asutukseen kohdistuvien vaikutusten arviointi korostuvat hankkeessa. Lisäksi Keski-Suomen liitto kiinnittää huomiota suunnitelmiin kaataa metsää aurinkovoimatuotannon tieltä. Lähtökohtaisesti aurinkovoimaa ei pitäisi suunnitella metsäalueille.

13.11.2025

Hakijan vastine:

Vuonna 2025 hankealueelle tehdyssä luontoselvityksessä tutkittiin alueen kasvillisuus- ja luontotyyppejä, pesimälinnustoa, levähtäviä lintuja, viitasammakoille soveltuvia alueita, lepakoita ja liito-oravia. Myös eteläpuolella hankerajausta sijaitsevalla kosteikolla tehtiin linnustokartoitusta. Luontoselvityksen tulokset tullaan huomioimaan suunnittelussa niin, että havaituille lajeille aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Vaikutukset metsäluontoon:

Hankealueen metsä on talousmetsää, johon ei kohdistu erityisiä luontoarvoja ja jota on paikoitellen kaadettu. Metsä on eri ikäistä eri osissa hankealuetta, suurimmilta osin nuorta tai varttuvaa. Luontoselvityksessä havaittiin joitain huomionarvoisia metsälintulajeja, kuten hömötiainen ja teeri. Havaittujen uhanalaisten lajien parimäärä oli matala ja suurin osa havaituista yksilöistä pesii todennäköisesti hankealueen ulkopuolella, mutta ruokailee hankealueen metsissä. Alueella ei havaittu lepakoita tai liito-oravia.

Vaikutukset asutukseen:

Aurinkopaneelit tuottavat energiaa päästöttömästi, eikä niistä aiheudu ympäristöön melua. Inverttereistä kuuluva humina on niin vähäistä, ettei se todennäköisesti kantaudu lähimpiinkään rakennuksiin. Lisäksi aurinkovoimalan toiminta ei juurikaan vaikuta alueen liikennemääriin rakennusajan jälkeen. Mahdolliset maisemahaitat voidaan ehkäistä jättämällä aurinkopaneelialueen ympärille peittävää kasvillisuutta. Asutukseen aiheutuvat haitat ovat täten rakentamisaajan jälkeen minimaaliset. Asukkaille järjestetään mahdollisuus esittää mielipiteensä hankkeen aikana ja tiedotus on aktiivista hankkeen edetessä. Ensimmäinen yleisötilaisuus on pidetty 12.6.2025. Hankkeesta tullaan pitämään vielä ainakin yksi yleisötilaisuus ennen rakentamisen aloittamista.

Keski-Suomen museo

Muinaisjäännökset on mainittu sähkönsiirron ympäristövaikutuksia käsittelevässä osuudessa todeten, että SVE1 ja SVE2 -alueilla ei ole muinaisjäännöksiä. Perustelut tälle näkemykselle puuttuvat, sillä arkeologista kulttuuriperintöä ei ole käsitelty aineistossa lainkaan. Sähköasemat ovat rakentamattomalla metsäalueella, vaikka kaapeli seuraakin tielinjaa. Hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön tulee käsitellä ja perustella siten, että aineistosta käy ilmi, että hankkeessa on toimittu kuten muinaismuistolain (295/1963) 13 § edellyttää.

Hankealueesta 47 ha on metsää, nähtävästi hankealueen länsipuolella, Taipaleentiehen rajautuva alue. Alue sijaitsee korkeuskäyrällä 120 m mpy. Lähialueella kiviakauden asuinpaikat sijaitsevat keskimäärin 100 m mpy tai

13.11.2025

alempana. Paikka on ollut metsää jo vuoden 1941 pitäjänkartassa. Tätä vanhempia karttoja ei lausuntoa kirjoittaessa ollut saatavilla kansallisarkiston häiriön vuoksi. Keski-Suomen museo katsoo, että hankkeessa ei ole kuitenkaan tarvetta erilliselle ympäristövaikutusten arviointimenettelylle arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Keski-Suomen museon rakennusinventoinneissa ei ole hankealueen välittömässä lähiympäristössä tai hankkeen vaikutusalueella tunnistettuja rakennetun kulttuuriympäristön paikallisia, maakunnallisia tai valtakunnallisia kohteita tai alueita, eikä erillislaeilla suojeltuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Keski-Suomen museo katsoo, että rakennetun kulttuuriympäristön osalta ei ole tarvetta erilliseen ympäristövaikutuksien arviointiin Läyniönsuon aurinkovoimahankealueen osalta.

Hakijan vastine:

Hankealueella, sen lähiympäristössä tai suunniteltujen sähköasemasijaintien ympäristössä ei ole tunnistettu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Hankasalmella on niitä yhteensä 71, joista hankealuetta lähimpänä Niemisjärven länsipuolella n. 4 km päässä sijaitsee Janholan muinaisjäännösalue. Arkeologiset kohteet on tunnistettu Museoviraston VARK-inventoinnin ja kulttuuriympäristön aineistojen perusteella.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys

Hankasalmen Läyniönsuon aurinkovoimahankealueen YVA-tarvearviopyyntö selvitys liitteineen on hieman epätäydellinen. Arviointiselvityksestä puuttuvat mm. aurinkovoimahankealueen käyttöalueen tarkempi esiselvitys, hankealueen aikataulu ja arvioitu sähköntuotto.

Ympäristövaikutustenarviointi on myös hieman puutteellisesti esitetty. Hankealueen ja sen rakentamisen aikaisia vaikutuksia ympäristöön tai vaikutusten vähentämisen- tai poistamiskeinoja ei ole riittävästi tuotu esiin kohdistuen esimerkiksi asutukseen, maaperään tai pinta- ja pohjavesiin. Aurinkopaneelien heijastus- tai välkevaikutuksia vähentämiskeinoineen ei ole myöskään arvioitu. Lähiasutuksen osalta ei ole myöskään selvitetty onko lähialueen kiinteistöjen käytössä omia talousvesikaivoja tai arvioitu hankkeen rakentamisen aikaisia vaikutuksia näihin. Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE2 sähköaseman sijainti on muutaman sadan metrin päässä Mikonlammen pohjavesialueesta, jossa sijaitsee Hankasalmen kunnan vedenkäsittelylaitos.

Aurinkovoimahankealue on pieni, mutta ilman kattavampia selvityksiä ei voida arvioida tai ennalta ehkäistä hankkeesta aiheutuvia mahdollisia haitallisia ympäristövaikutuksia etenkin rakentamisvaiheen aikana puutteellisesti esitettyjen tietojen takia. Varsinaisen aurinkovoima-tuotannon aikana ympäristövaikutukset lienevät pienemmät. Jyväskylän seudun ympäristöterveys ei välttämättä näe tarvetta soveltaa YVA-menettelyä, mutta ennen kuin lausunnonpyytjä voi asiasta tehdä päätöksen, on

13.11.2025

tarpeellista pyytää hakijalta lisäselvityksiä hankealueen esiselvityksiin ja ympäristövaikutuksiin liittyen sekä keskeneräinen luontoselvitys.

Hankealueen jatkosuunnittelussa sekä päätöksenteossa tulee kiinnittää huomioita myös:

- sähkönsiirtovaihtoehdon SE2 sähköaseman rakentamisen ja käytönaikaiset vaikutukset lähellä sijaitsevaan pohjavesialueeseen sekä alueella olevaan vedenkäsittelylaitoksen ympäristöön tulee selvittää
- aurinkovoimahankkeen toteuttaminen niin, ettei hankkeen toiminnasta eikä erityisesti rakennusvaiheen aikana aiheudu elinympäristöön terveyshaittaa
- hankealueella tehtävien mahdollisten maaperänkaivuutöiden vaikutuksia lähikiinteistöjen talousvesikaivojen veden antoisuuteen ja laatuun
- huomioida mahdolliset pöly-, melu- ja värinävaikutukset lähiasutukseen etenkin rakentamisvaiheessa
- huolehdittava muuntamoiden vuotokaukaloaltaiden toimivuudesta, riittävydestä ja kunnosta sekä huollosta aurinkovoimahankkeen eliniän aikana
- varautua mahdollisen aurinkovoimala hankealueen tulipalojen ja tulipalon aiheuttamien savukaasupäästöjen osalta

Hakijan vastine:

Hankkeen alustavan aikataulun mukaan esiselvitykset tehdään 2025–2026 aikana ja tarkempi suunnittelu ja luvittaminen 2026–2027. Rakentamisen kaavailtu aloitus olisi vuoden 2027 aikana. Rakentaminen kestää noin vuoden, jonka jälkeen aurinkopuisto voidaan ottaa käyttöön.

Arvioitu vuosituotanto hankkeen maksimikoolla 77 MWp on noin 70 GWh. Hankealueen koko ja paneelien sijoittelu tarkentuu luvitusvaiheessa. Puiston arvioitu toimintaikä on noin 35 vuotta, jonka jälkeen voidaan tarkastella aurinkovoimalan luvittamista uudelleen.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset:

Aurinkovoimalan rakentamisen aikaisia vaikutuksia lähiympäristöön ja asutukseen voidaan minimoida hyvällä suunnittelulla. Hankealueelle suuntautuva liikenne lisääntyy rakennusaikana, mikä lisää jonkin verran melua teiden varsien asutukselle. Lisääntynyt liikenne lähialueilla ja asutuksen lähellä tullaan ottamaan huomioon hankkeen rakentamisen suunnittelussa ja vaikutuksia pyritään lieventämään keskittämällä liikenne pääasiassa päiväsaikaan tapahtuvaksi. Rakennustyöstä syntyvä melutaso ei merkittävästi poikkea tavanomaisesta tienrakennustyöstä.

Pölyämistä voi aiheuttaa aurinkovoimahankkeessa liikenteen lisäksi esimerkiksi turvesuon kuivuminen kesällä. Pölyämisen ehkäisemiseksi turvemaata voidaan kastella ja teitä suolata. Rakennusmateriaalit ja jätteet voidaan myös peittää varastoinnin ajaksi, jos niistä voi aiheutua pölyämistä. Pölyämisen vaikutukset voidaan arvioida vähäisiksi.

13.11.2025

Myös tärinävaikutukset ovat vähäisiä aurinkovoimalan rakentamisesta. Tärinää voi aiheutua perustusten asentamisesta tietyillä perustustavoilla sekä tienrakentamisesta hankealueella. Olemassa olevaa tiestöä pyritään hyödyntämään ensisijaisena yhteytenä hankealueelle. Ensisijaisesti perustukset pyritään toteuttamaan lyönti- ja ruuvipaaluin. Lyöntipaalujen asennuksesta aiheutuvan tärinän voimakkuus ei ole merkittävää lähimpienkään rakennusten kannalta, sillä rakenteet ja asennuskalusto ovat melko kevyitä. Aurinkovoimalan toiminnasta ei synny tärinää tuotantoaikana, joten tärinästä aiheutuvat vaikutukset ovat erittäin lyhytaikaisia ja pienialaisia.

Hankealueen lähellä olevien mahdollisten talousvesikaivojen sijainnit ja kaivoihin kohdistuvat vaikutukset tullaan arvioimaan hankkeen suunnittelun edetessä. Jos hankealueen läheisyydessä on talousvesikaivoja, tullaan ne ottamaan huomioon rakentamisaikana ja minimoimaan vaikutukset suunnittelulla.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset pinta- ja pohjavesiin:

Koska hanke sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle, on vesistökuormituksen huomiointi suunnittelussa erityisen tärkeää. Voimalarakentaminen, kasvillisuuden muutokset sekä mahdolliset maantasaukset voivat vaikuttaa hulevesiin ja valuviin pintavesiin. Tarkemmat selvitykset vesistövaikutuksista ja suunnitelmat tarvittavista mahdollisista vesienhallintarakenteista tehdään hankkeen edetessä.

Mahdolliset uudet ojat tai ojien kunnostukset sekä tarpeellisiksi todetut vesiensuojelurakenteet tehdään ennen muun rakentamisen aloittamista, jotta rakentamisen aikaiset vesistövaikutukset saadaan hallittua ja minimoitua. Hulevedet johdetaan pois alueelta painovoimaisesti lasketusaltaan tai suodatuskentän kautta lähellä olevaan luonnolliseen uomaan, joka tässä tapauksessa on Tervajoki. Hankealueen ulkoisen kosteikon vesitasapaino pyritään pitämään ennallaan, jotta alue ei pääse kuivumaan mahdollisten ojitustoimien myötä.

SVE2 vaihtoehdossa sähköasema sijaitsee noin 320 m päässä pohjavesialueesta, alueen lähettyvillä sijaitsee myös Hankasalmen kunnan vedenkäsittelylaitos. Näihin kohdistuvia ympäristövaikutuksia sekä sähköaseman rakentamisen että käytön aikana pyritään minimoimaan ja ennalta ehkäisemään. Sadevesien mukana kulkeutuvien aineiden leviämistä voidaan estää vesiensuojelurakenteilla ja rakentamisen aikainen kastelu ehkäisee pölyn ja hienoaineksen kulkeutumista. Työkoneiden polttoaine- sekä öljyvutoihin varaudutaan kuljettamalla mukana vuotosuojaustarvikkeita. Sähköasema-alueen muuntajien alapuoliset vuotosuoja-altaat estävät mahdollisen vikatilanteen sattuessa muuntajaöljyjen

13.11.2025

leviämisen. Tulipalojen varalta sähköaseman paloturvallisuus, tarvittavat palokatkot, -eristys ja -ilmoittimet, tulee olla kunnossa. Sähköaseman rakenne tarkentuu hankkeen edetessä ja se suunnitellaan standardien mukaisesti. Sähköasema-alueella on murskepohja, joka toimii myös pohjavesiä suojaavana kerroksena.

Käytönaikaiset välke- ja heijastusvaikutukset:

Aurinkopaneelin pinta on tumma, eikä se täten heijasta erityisen hyvin siihen tulevaa valoa. Aurinkopaneelin ominaisuudet on suunniteltu niin, että sen pinnalle tuleva auringonvalo saadaan mahdollisimman hyvin hyödynnettyä. Heijastaminen täten huonontaa paneelin tehokkuutta. Lisäksi Läyniönsuon tapauksessa haitallisia heijastuksia esimerkiksi Taipaleentien liikenteelle ei voi syntyä, sillä tien ja hankealueen väliin jää kaistale metsää.

Kaupallisessa käytössä olevia aurinkopaneeliratkaisuja on muutamia erilaisia. Yleisin ratkaisu Suomessa on suoraan etelään päin noin 30–35 asteen kulmassa pystytetyt liikkumattomat rakenteet. Toinen mahdollinen ratkaisu on auringonvaloa seuraavat paneelit. Liikkuvakaan paneeli ei kuitenkaan aiheuta tuulivoimalan kaltaisia välkevaikutuksia. Paneelirakenteet ovat korkeimmillaan 4–5 m korkuisia, joten ne eivät aiheuta laaja-alaisia vaikutuksia varjoillaan.

KESKI-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää, että VSB Uusiutuva Energia Oy:n Hankasalmella sijaitsevaan Läyniönsuon aurinkovoimahankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Päätöksen perustelut

Sovellettavat lainkohdat

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVAL 252/2017) sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan sovellettavan lain liitteessä 1.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 3 § 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 § 1

13.11.2025

momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelossa ei ole mainittu aurinkovoimahankkeita eikä hankkeen toteuttaminen myöskään edellytä esimerkiksi yli 200 hehtaarin alueen metsäluonnon pysyväisluonteista muuttamista mm. poistamalla alueelta puustoa pysyvästi (hankeluettelon kohta 2f).

Näin ollen hankkeen osalta tulee harkittavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa. Päättäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 3 § 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päättöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

Läyniönsuon aurinkovoimahanke sijoittuu Hankasalmelle Läyniönsuon alueelle. Hankealueen kokonaispinta-alasta (93 ha) 46 ha on entistä Läyniönsuon turvetuotantoaluetta ja noin 47 ha on metsämaata, johon ei hakemuksen mukaan kohdistu erityisiä luontoarvoja ja jota on paikoitellen kaadettu. Metsä on eri ikäistä eri osissa hankealuetta, suurimmilta osin nuorta tai varttuvaa.

Sähkön siirto toteutetaan maakaapeloinnilla, joka tulee sijoittumaan olemassa olevien rakenteiden yhteyteen. Aurinkopuiston tiestössä hyödynnetään turvetuotantoalueen olemassa olevia tierakenteita ja laajennetaan tiestöä puiston operoinnin tarpeisiin sen verran kuin on tarpeen.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Lähin toinen aurinkovoimahanke sijaitsee noin 2.2 km päässä, tuulivoimahankeita ei lähialueelle sijoitu.

Hankkeen ei arvioida olevan ristiriidassa alueen ajantasakaavojen, asumisen ja rakennetun kulttuuriympäristön käyttötavoitteiden kanssa. Hankealueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava sekä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa hankealueella ei ole merkintöjä voimalinjan lisäksi.

Hankealueen lähiympäristö on maa- ja metsätalouteen tukeutuvaa haja-asutusta. Hankealueen ympärillä 1 km säteellä on 25 asuinrakennusta ja 6 vapaa-ajan asuntoa. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 115 m etäisyydellä hankealueen rajasta. Ihmisiin kohdistuvia maisemavaikutuksia vähennetään mm. suojapuustolla. Välke- ja heijastusvaikutuksia ei arvioida syntyvän. Mahdolliset melu- pöly- ja liikennehaitat ovat lyhytaikaisia ja

kohdistuvat rakentamisvaiheeseen. Toiminnan aikana edellä mainittuja haittoja ei arvioida syntyvän.

Vesistövaikutusten osalta tarkemmat selvitykset ja suunnitelmat tarvittavista vesienhallintarakenteista tehdään hankkeen edetessä. Vesienhallintasuunnitelmassa huomioidaan mahdolliset käytössä olevat talousvesikaivot sekä läheinen pohjavesialue. Aurinkovoiman tuotannon aikana toiminnassa ei käytetä vettä, eikä tuoteta jätevettä. Kemikaalien käyttö on vähäistä.

Aurinkovoimalan sijoittuminen käytöstä poistuvalla turvetuotantoalueelle voidaan pääosin todeta hyväksi ratkaisuksi, koska näin aurinkovoimaa varten ei tarvitse perustaa uutta tuotanto-aluetta neitseelliseen ympäristöön. ELY-keskus ei kuitenkaan pidä hyvänä ratkaisuna rakentaa aurinkovoimaa alueelle, mistä puustoa on poistettava ja suosittelee tarkastelemaan uudestaan kyseessä olevia talousmetsäkäytössä olevia metsämaa – kohteita. Puuston poisto aurinkovoima-alueelta on pysyväisluonteista ja puuston kasvun myötä syntyvä hiilinielu menetetään. Tällä voi olla negatiivinen vaikutus hankkeen hiilitaseeseen.

Edellä kuvatun mukaan hankkeen *ominaisuudet* ja *sijainti* eivät todennäköisesti aiheuta laadultaan tai laajuudeltaan YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä vaikutuksia alueen ympäristöön, kun tässä päätöksessä esitetyt lieventämiskeinot huomioidaan.

Toiminnan *luonne* alueella tulee kuitenkin muuttumaan ja vaikuttaa ympäristöön eri tavalla aikaisempaan toimintaan nähden. Hankkeen myötä muutokset kohdistuvat erityisesti maisemaan, luonto- ja linnustoarvoihin, direktiivilajeihin, sekä vesistöihin. Myös yhteisvaikutuksia saattaa syntyä. Seuraavissa kappaleissa on käsitelty näitä tarkemmin.

Maisemavaikutukset

Hankealueelle rakennetaan paneelilentät, sähkönsiirtokaapelit, invertterit, muuntamot, sähköasemat ym. voimalan toimintaan liittyvät järjestelmät. Lisäksi maisemaan vaikuttavat mahdolliset rakennettavat ja kunnostettavat huoltotiet sekä hankealueella tehtävät hakkuut ja maansiirtotyöt. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan näistä kaikista aiheutuu vähintään paikallisia maisemavaikutuksia.

Hankealueelle ei sijoitu inventoituja ja arvotettuja maisema-alueita tai perinnemaisemia. YVA-tarveharkintahakemuksessa hankealueen maiseman nykytilan kuvaus ja hankkeen maisemavaikutusten arviointi on olematon-niukka. Hakemuksen mukaan aurinkopaneelilentän maisemavaikutukset lähialueille voivat olla hankkeen merkittävin yksittäinen ympäristöhaitta. Sähkönsiirron (maakaapelit) maisemavaikutuksia ei ole arvioitu.

Aurinkovoima-alueet joudutaan hakkaamaan avoimiksi ja poistamaan alueelta paneeleja varjostava puusto sekä muu korkeampi kasvillisuus.

13.11.2025

Hakkuiden ja raivausten sijoittumisesta hankealueella ei ole esitetty YVA-tarveharkintahakemuksessa karttaa ja selvitystä. Hankealueen ympärillä 1 km säteellä on 25 asuinrakennusta ja 6 vapaa-ajan asuntoa. Hankealueen rajausta tarkastelemalla aurinkopaneelit todennäköisesti näkyisivät hakatun tai harvennetun metsän ja peltoalueen takaa lähimpiin kiinteistöihin. Näkymien katkaisemiseksi hankealueella hakattavien alueiden ei tulisi ulottua hankealueen reunaan asti, jotta siellä voidaan säästää riittävä suojapuusto. Nykytilassaan avointen alueiden (turvesuot, pellot, mahdolliset aiemmin avohakatut alueet) kohdalle tulisi vastaavasti jättää riittävästi tilaa suojapuuston istuttamiselle hankealueen sisäpuolelle.

Hankealueen hakkuiden ja maansiirtotöiden maisemavaikutuksia on tarpeen arvioida tarkemmin mahdollisessa hankkeen jatkosuunnittelussa. Myös havainnekuvat suunnitelluista paneelikentistä ja muista rakennuksista ja rakenteista olisivat tarpeen maisemavaikutusten arviointia varten, nyt sellaisia ei ole esitetty.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeella ei todennäköisesti ole sellaisia merkittäviä maisemavaikutuksia, että YVA-menettely olisi maisemaperusteella tarpeellinen. Joka tapauksessa YVA-tarveharkintaa varten esitettyä hankesuunnitelmaa on tarpeen täydentää ja täsmentää maisemavaikutustenarvioinnin osalta, jos hanke etenee jatkosuunnitteluun. Nykytilaselvitykseen ja havainnollistamiseen perustuen tulisi esittää tarkempi arvio hankkeesta aiheutuvista maisemavaikutuksista. Samoin tulisi esittää suunnitelma vaikutusten lieventämisestä.

Vesistövaikutukset

Nykytilan kuvaus

Hankealue sijaitsee osittain lopetetulla Läyniönsuon turvetuotantoalueella. Aurinkovoimaan suunnitellusta alueesta vain aivan eteläisin osa oli mukana Läyniönsuon turvetuotantoalueen viimeisimmässä ympäristöluvassa (ISAVI/35/04.08/2010).

Pintavesien johtaminen

Suunnitelman perusteella oletetaan, että kaikki hankealueen 93 hehtaarin vedet johdetaan samaa reittiä. Suunnitelmassa ei oteta kantaa mahdollisiin hankealueen ojitustarpeisiin. Suunnitelman mukaan hankealueelta vedet kulkeutuvat Vuorikankaanpuruun, Tervajokeen ja sieltä lopulta Kuuhankaveteen. Poiketen suunnitelmasta ensimmäisinä vastaanottavina vesimuodostumina toimivat Tervajoki (14.379_001) ja Kuuhankaveden asemanselkä (14.379.1.001_002) (ei Kuuhankavesi). Huomioitavaa on myös, että Tervajoen vesimuodostuma alkaa Vuorikankaanpurun ja Haarajoen kohdasta.

Vesimuodostumien ekologinen tila ja niihin kohdistuvat paineet

Tervajoki kuuluu pintavesityypiltään pieniin turvemaiden jokiin (Pt) ja sen ekologinen tila on 3. vesienhoitokaudella arvioitu tyydyttäväksi. Ekologisen tilan arvio on perustunut fysikaalis-kemiallisiin laatutekijöihin, joiden oli arvioitu tyydyttäväksi (Fosfori – Tyydyttävä, Typpi -Tyydyttävä, pH -

13.11.2025

Erinomainen). Vedenlaadun osalta tila on fosforin osalta jopa huonontunut 4. kaudelle, mutta arvio ei perustu aivan tuoreeseen aineistoon vaan on vuosilta 2017–2020. Tuoreimman painearvioinnin perusteella Tervajokeen kohdistuu ravinteiden osalta maatalouden (merkittävä yksin) ja metsätalouden paineet (merkittävä yhdessä muiden kanssa). Orgaanisen kuormituksen painetta Tervajokeen kohdistuu metsätaloudesta ja turvetuotannosta (Hakolansuo).

Kuuhankaveden asemanselkä kuulu pintavesityypiltään mataliin humusjärviin (Mh) ja ekologinen tila on 3. vesienhoitokaudella arvioitu hyväksi, mutta sen ekologinen tila on riskissä heiketä. Ekologisen tilan arvio on perustunut sekä biologisiin (Kasviplankton - Hyvä), että fysikaalis-kemiallisiin (Fosfori – Hyvä ja Typpi -Hyvä) laatutekijöihin. Biologisien muuttujien ja vedenlaadun osalta tila vaikuttaisi pysyneen samana 4. luokittelukaudelle. Tuoreimman painearvioinnin perusteella Kuuhankaveden asemanselkään kohdistuu ravinteiden osalta maatalouden (merkittävä yksin), metsätalouden (merkittävä yhdessä muiden kanssa), hulevesien (merkittävä yhdessä muiden kanssa) ja yhdyskuntajätevesien ylivuotojen (merkittävä yhdessä muiden kanssa) paineet. Orgaanisen kuormituksen painetta Kuuhankaveden asemanselkään kohdistuu metsätaloudesta.

Vedenlaatu turvetuotantoalueelta (Vuonna 2020)

Läyniönsuon turvetuotantoalueelta on tehty päästö- ja vesistötarkkailua. Ympäristölupapäätöksen perusteella kosteikoilta 1 vedet ovat kulkeutuneet vesistöihin samaa reittiä kuin nykyisessä hankesuunnitelmassa. Tuloksien perusteella Tervajoen ja Haarajoen vedenlaatu on lähellä toisiaan. Lisäksi tuotantoalueelta (Kosteikko 1) lähtevän vedenlaatu ravinteiden osalta on myös samassa suuruusluokassa, mutta vaihdellut runsaasti vuosien välillä.

Vesienhallintasuunnitelma

Vesienjohtamista hankkeen tässä vaiheessa kuvattu erittäin niukasti. Tiedossa on lähtökohtaisesti vain alueen valumavesien kulkusuunta ja mahdollisuus hyödyntää Läyniönsuon tuotannonaikaisia laskeutusaltaita. Suunnitelmassa kuitenkin esitetään tarkemman vesienhallintasuunnitelman tekemistä ja ennen hanketta käyttöön otettavien vesiensuojelurakenteiden toteuttamista.

Vesienhallintasuunnitelmassa tulee käsitellä hankealueelta tulevien hulevesien virtaussuunnat ja selvittää mitä kautta hankealueen vedet päätyvät Tervajoen vesimuodostumaan. Vesienhallintasuunnitelmassa tulee esittää myös mahdolliset uudet hulevesienkäsittelyratkaisut. Vanhojen turvetuotannon aikaisien vesiensuojelurakenteiden mitoitus ei välttämättä ole riittävä, jos näihin ohjataan runsaasti uusien alueiden vesiä. On myös hyvä selvittää, onko muita vanhoja turvetuotannon aikaisia rakenteita alueella enää käytössä (esim. sarkaojien päisteputkirakenteet).

13.11.2025

Hankkeen rakennustöiden (kaivuutyöt, uudet ojitukset, kunnostus ojitukset, perustamiset, teiden rakentamiset, etc.) aikaisia kuormituksia (lyhytaikainen kuormitus) tulee arvioida ja tehdä näihin kuormituksiin perustuva arvio niiden vaikutusta alapuolisen vesistön tilaan ja vedenlaatuun. Kuormitusarvio olisi myös hyvä tehdä verrattaessa alueen nykyistä maankäyttöä tulevaan aurinkovoima hankkeeseen (Pitkäaikainen kuormitus -mahdollisen kuormituksen lisäys). Tässä vaiheessa ei ole myöskään arvioitu metsähakkuiden vaikutusta alueen hydrologiaan. Muutkin muutokset hydrologiaan tulee ottaa huomioon.

Lyhytaikaista kuormitusta on myös mahdollista vähentää valitsemalla sopiva rakentamisajankohta (kesän kuivien jaksojen aikana/talven pakkasjaksolla). Lisäksi on todettava, että lähtökohtaisesti turvepintaisilta alueilta veden imeytyminen maaperään on heikkoa.

Vesienhallintasuunnitelmassa tulee huomioida myös mahdolliset tulipalot (esim. muuntajapalot) ja niistä aiheutuvien sammutusvesien hallinnointi.

Yhteisvaikutuksen arviointi (pintavesien osalta)

Suunnitelmassa ei ole tunnistettu vesien osalta yhteisvaikutusta. Himotunsuon ja Läyniönsuon hankealueilta vedet päätyvät kuitenkin eri reittejä lopulta samaan Kuuhankaveden vesimuodostumaan.

Ojitukset ja tiestö

Tarkempaa ojitus- ja tiestösuunnitelmaa ei hankesuunnitelmassa tällä hetkellä esitetä. Oletusarvoisesti vedet kulkeutuvat vanhalta turvetuotantoalueelta tuotannon aikaisten ojitusten mukaisesti. Metsäalueiden vedenjohtamista ei tällä hetkellä ole kuvattu lainkaan. Läyniönsuon aurinkovoima-alueelle kulkemiseen hyödynnetään olemassa olevaa tiestöä. Tiestön laajennusta on kuitenkin tarpeen tehdä puuston poistamisen tarpeisiin. Suunnitelmien perusteella vaikuttaisi, että hankealueella on kuivatustarvetta. Näistä tulee tarvittaessa tehdä ojitusilmoitus ELY-keskukseen (Vesilaki 5 luku 6 §).

Sähköverkkoon liittäminen (vaihtoehdot SVE1, SVE2A ja SVEB)

Mikäli kaapelin asennusreitille osuu alitettavia vesistöjä tai vesilain nojalla suojeltuja vesiluontotyyppisiä (kuten luonnontilaisia noroja) tulee huomioida näiden muuttamista koskevat vesilain säädökset (kuten 2 luku 5 a § ja 11 §, 3 luku 2 § ja 3 §, mahdollinen poikkeusluvan tai vesiluvan tarve).

Yhteenveto

Hyvällä vesienhallinnansuunnittelulla ja riittävillä hyvätasoisilla vesiensuojelurakenteiden ratkaisulla hankkeesta ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan arvioida aiheutuvan sellaisia merkittäviä vesistövaikutuksia, että YVA-menettely olisi vesistövaikutusten perusteella tarpeellinen.

13.11.2025

Luontovaikutukset

Hankealue sijoittuu pääasiassa entiselle turvetuotantoalueelle, minkä lisäksi hankealueeseen sisältyy metsämaata. Hankealueella sijaitsevat ja tätä ympäröivät metsät ovat karttatarkastelun perusteella pitkälti metsätalouskäytössä ja alue on ollut pitkään ihmistoiminnan muovaamaa. Hankealueella on laadittu selvitykset luontotyyppien, kasvillisuuden, metsäkanalintujen, pesimälinnuston, levähtävän linnuston, viitasammakon, liito-oravan ja lepakoiden osalta vuonna 2025. Luontoselvitykset on ulotettu myös hankealueen ulkopuolella sijaitsevalle kosteikolle, mitä ELY-keskus pitää hyvänä.

Luontoselvitykset on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan laadittu oikea-aikaisesti ja asianmukaisesti. Selvityksiä ei kuitenkaan ole ulotettu sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen varrelle tai sähköasemien rakentamisaikoihin. Lajitietokeskukseen on tallennettu hankealueen itä- ja lounaispuolelta havaintoja liito-oravasta ja kirjoverkkoperhosesta, jotka kuuluvat luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajeihin. Kirjoverkkoperhoshavainto on tallennettu sähköaseman sijaintivaihtoehdon SVE1 läheisyyteen. ELY-keskus muistuttaa, ettei luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja saa hävittää tai heikentää (LSL 78 §). Ennen hankkeen toteuttamista tulee varmistaa, että rakennettavilla alueilla tai alueilla, joista kasvillisuutta tai puustoa joudutaan poistamaan, ei esiinny kyseisten lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Hankealueelta on tehty havaintoja soidintavista viitasammakoista alueen kaakkoisnurkassa sijaitsevista sammutusvesialtaista, minkä lisäksi yksittäisiä soidintavia koiraita havaittiin vanhaa peltoa halkovan ojan varrelta. Kaakkoisnurkan altaat tulkittiin lajin lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. ELY-keskus muistuttaa, että luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin kuuluvan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa heikentää tai hävittää (LSL 78 §). Jatkosuunnittelussa viitasammakon käyttämät alueet tulee huomioida tuotantorakenteiden ja tiestön sijoittelussa. Rakentamistoimet, joista voi syntyä kiintoainekuormaa viitasammakon käyttämiin altaisiin ja ojiin, tulee ajoittaa viitasammakon kutu- ja poikasvaiheen (huhti-heinäkuu) ulkopuolelle. Suunnitelmien edelleen tarkentuessa on syytä olla yhteydessä toimivaltaiseen luonnonsuojeluviranomaiseen, jotta voidaan ottaa tarkemmin kantaa viitasammakkoon kohdistuviin vaikutuksiin ja niiden lieventämiseen sekä viimekädessä mahdolliseen tarpeeseen luvalla poiketa luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisesta heikentämiskiellosta, mikäli heikentymistä ei voida poissulkea suunnittelussa.

Hankevastaavan toimittamassa alustavassa selvityksessä on tunnistettu hankealuetta lähimmät Natura 2000-suojelualueet sekä maakunnallisesti arvokkaat lintualueet (ns. MAALI). Myös hankealueen kaakkoiseteläpuolella sijaitseva kosteikko on todettu linnustollisesti arvokkaaksi. Aurinkovoimahankkeiden linnustovaikutuksista on toistaiseksi vähän tutkimustietoa. Jatkosuunnittelussa on syytä pyrkiä arvioimaan hankkeen linnustovaikutukset parhaan tutkimustiedon valossa ja välttämään niitä.

13.11.2025

ELY-keskus pitää luontoselvityksen raportissa esitettyjä keinoja hyvänä lähtökohtana vaikutusten vähentämiselle.

Lisäksi ELY-keskus edellyttää, että hankkeen jatkosuunnittelussa selvitetään Natura-arvioinnin tarpeellisuus Pieni-Kaihlasen Natura-alueen (FI0900038, SAC/SPA) osalta. Lisätietoa tarpeellisuuden selvittämisestä löytyy ns. LUOPAS-oppaasta (Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle, Mäkelä & Salo, 2023).

Yhteisvaikutukset

Hankkeen osalta on arvioitu yhteisvaikutuksia lähialueelle sijoittuvien eri suunnittelu- ja toteutusvaiheessa olevien tuulivoima- sekä aurinkovoimahankkeiden kanssa. Hankealueen läheisyydessä sijaitsee yksi aurinkovoimahanke, tuulivoimahankkeita ei alueella ole. Arvioinnissa tunnistettiin yhteisvaikutuksena elinympäristöjen pirstaloituminen, mutta koska molemmat hankkeet ovat ainakin osittain entistä turvetuotantoaluetta ei merkittäviä luontoarvoja näiltä alueilta todennäköisesti löydy. Muita yhteisvaikutuksia ei todettu aiheutuvan.

Vaikka hankkeella ei todeta suoraan olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia muistuttaa ELY-keskus kuitenkin, että hankealueen lähistöllä on eri suunnittelun vaiheessa olevia aurinkovoimahankkeita. Energiatuotantohankkeiden kumuloituminen samoille alueille muuttaa ympäristön kokonaisluonnetta yhä selvemmin tekniseksi energiantuotantoalueeksi, mikä vaikuttaa maisemaan, alueen virkistyskäyttöön ja eläinlajien elinolosuhteisiin. Hankealue sijaitsee mm. lähellä merkittäviä lintuvesiä, jolloin yhteisvaikutuksia linnustoon kohdistuen saattaa tulla. Myös vesistövaikutusten osalta yhteisvaikutuksia voi syntyä. Esimerkiksi Himotunsuon ja Läyniönsuon hankealueilta vedet päätyvät eri reittejä pitkin lopulta samaan Kuuhanaveden vesimuodostumaan.

Jos hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä ilmenee yhteisvaikutuksia, tulee ne huomioida suunnittelussa.

Johtopäätökset sekä hankkeen jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat

Kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, sekä hanketoimijan selvityksen perusteella edellä todetut seikat ja hankkeen vaikutusten lieventämiseen liittyvät toimenpiteet, Läyniönsuon aurinkovoimahankkeen toteuttaminen ei ennalta arvioiden aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan niin merkittävää haittaa, että siihen tulisi soveltaa YVA-lain mukaista menettelyä. Näin ollen YVA-lain 3 §:n 2 momentin mukaista ympäristövaikutusten tapauskohtaista arviointimenettelyä ei sovelleta puheena olevaan hankkeeseen.

Päätöksessä on otettu huomioon hanketoimijan esittämät hankkeen vaikutusten lieventämiseen esitetyt toimenpiteet ja ne tulee sisällyttää hankkeen jatkosuunnitteluun ja toteuttaa rakentamisen yhteydessä. Lisäksi

13.11.2025

tulee huomioida, mitä tässä päätöksessä ja annetuissa lausunnoissa on esille nostettu.

Suunniteltujen tuotantoalueiden voidaan todeta osin muuttuneen aiemman toiminnan vaikutuksesta siten, että kohteiden luontoarvot ovat lähtökohtaisesti vähäiset. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat rakentamisaikaan. Rakentaminen tulee tehdä huolellisuutta noudattaen niin, että siitä ei aiheudu haittaa luonnon- ja ihmisten elinympäristöihin. Rakentamisesta aiheutuvaa melua ja pölyä tulee tarvittaessa torjua esim. kastelulla. Pohjaveden pilaantumiskielto on ehdoton.

Käytönaikaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa vesistöön, maisemaan ja direktiivilajeihin. Vaikutuksia voi kohdistua myös linnustoon. Ennen hankkeen toteuttamista tulee varmistaa, että rakennettavilla alueilla tai alueilla, ml. sähkönsiirtolinja, joista kasvillisuutta tai puustoa joudutaan poistamaan, ei esiinny **luontodirektiivin** liitteen IV (a) lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää (LSL 78 §). Jatkosuunnittelun lähtökohtana tulee olla hankkeen muuttaminen niin, että direktiivilajien hävittämis- ja heikentämiskieltoa ei rikota. Tämä tulee huomioida mm. jo alueella todetun **viitasammakon** kohdalla. Mikäli kiellettyä seuraamusta ei voida poissulkea, pyydetään olemaan yhteydessä toimivaltaiseen luonnonsuojeluviranomaiseen. Lisäksi tulee selvittää **Natura-arvioinnin tarve** Pieni-Kaihasen Natura-alueen (FI0900038, SAC/SPA) osalta.

Maisemavaikutustenarviointia on jatkosuunnitelmassa tarpeen täydentää ja täsmentää mm. hakkuiden ja maansiirtotöiden maisemavaikutusten osalta sekä esittää suunnitelma vaikutusten lieventämiskeinoista esim. suojapuuston jättäminen ja istuttaminen.

Hankealueelle tulee laatia **vesienhallintasuunnitelma**, joka tulee toimittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa toimivaltaiselle viranomaiselle, jotta voidaan arvioida mahdolliset vesistövaikutukset ja vesiluvan ja/tai poikkeusluvan tarve. Mikäli hankealueella on kuivatustarvetta, tulee tehdä vesilain mukainen **ojitusilmoitus**.

Lopuksi ELY-keskus huomauttaa, että tämä päätös perustuu ELY-keskukselle toimitettuun hankesuunnitelmaan. Mikäli hankkeessa tapahtuu muutoksia, joilla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ympäristöön, on YVA-tarvetta harkittava uudestaan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31§).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 3 §, 11 §, 12 §, 13 §, 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 1 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (YVAL 37 §). Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea muutosta valittamalla. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 37 §:n 1 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta ja hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan (YVAL 37 § 2 mom.).

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan todisteellisesti tiedoksi hankkeesta vastaavalle ja lähetetään tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Kuulutus sekä kuulutettava päätös ovat kuulutusaikana 17.11.–16.12.2025 yleisesti nähtävillä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sivulla: www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi. Tieto kuulutuksesta julkaistaan Hankasalmen kunnan ilmoitustauluilla joko sähköisesti tai muutoin kunnan valitsemalla tavalla.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jaana Tuppurainen ja ratkaissut yksikön päällikkö Johanna Viljanen.

JAKELU

Hankasalmen kunta
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen museo
Jyväskylän seudun ympäristöterveys
Metsähallitus

LIITTEET

Valitusosoitus (toimitetaan vain hankkeesta vastaavalle)

MAKSU

Päätöksestä ei peritä suoritemaksua.

LISÄTIEDOT

Jaana Tuppurainen, jaana.tuppurainen@ely-keskus.fi,
p. 0295 024 757

Tämä asiakirja KESELY/526/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/526/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tuppurainen Jaana 13.11.2025 10:05

Ratkaisija Viljanen Johanna 13.11.2025 10:03